

צילומים: דוברות הרשימה המשותפת

הפגנות בחברה הערבית במחאה על האלימות ומחדלי הממשלה בטיפול בה. התוכנית מובטחת כבר שנים

למרות חיזורי נתניהו, הממשלה תאשר רק תוכנית מוגבלת נגד אלימות בחברה הערבית

הממשלה צפויה לאשר כמה עשרות מיליוני שקלים למלחמה באלימות בחברה הערבית, להקמת שש תחנות משטרה ושתי תחנות כיבוי אש, מימון שיטור עירוני ופריסת מצלמות אבטחה • עוד בתוכנית: מהלך נרחב לקטיעת זרם הנשק הגנוב בארגוני הפשיעה ותוכנית ממוקדת למאבק בארגוני הפשיעה, באחריות המפכ"ל החדש

חוקר מתריע: האלימות היא אתגר אסטרטגי

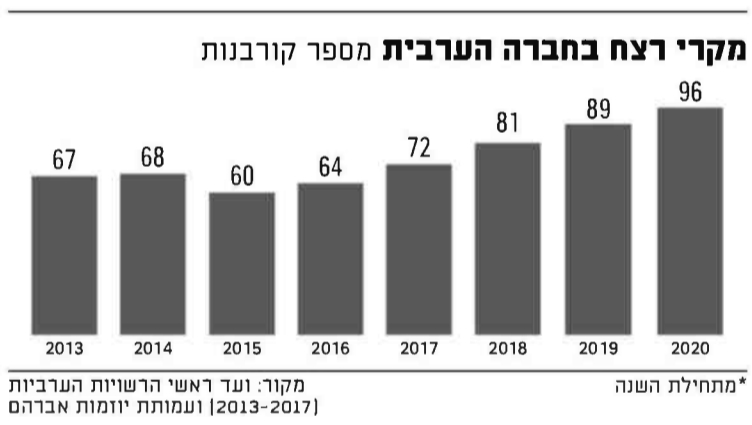
בנייר עבודה שכתב ד"ר מיכאל מילשטיין למכון למדיניות ואסטרטגיה במרכז הבינתחומי בהרצליה הוא מתריע כי הנסיקה באלימות ובפשיעה בחברה הערבית חייבת להיות הפסד כאתגר אסטרטגי. לדבריו אין מדובר רק באיום בעל ממדים פוליטיים, אלא בכבואה למשבר זהות וליחסים טעונים ובלתי מבוררים בין הציבור הערבי לבין החברה היהודית ומוסדות השלטון. מילשטיין מגדיר כמה סיבות להתגברות החריפה באלימות בחברה הערבית. האחת היא כוחן הגובר של משפחות הפשע ותפוצת הנשק החם. זו בעיה שלה אחראיות ישירות המדינה והמשטרה, וההחלפה משקפת במידה רבה איבוד משילות. לצד זאת, קיים לדבריו גם נגע אלימות, בעקבות מאבקים בין חמולות יריבות - שמתנהלים במספר רב של מוקדים, בין בני נוער, בתוך התאים המשפחתיים (בעיקר נגד נשים) וכן בין שכנים. הוא מייחס זאת לזעזועים ושינויים בתוך החברה, ובראשם המעבר החד מהוויה מסורתית למודרנית. עוד בעיית יסוד לדבריו היא מצוקה קשה של הדור הצעיר, הקרוע בין הוויה מסורתית למודרנית, שאותה הוא חווה באופן עז נוכח חיכוך עם החברה היהודית וחיפה רחבה למרחב הרשתי.

הקמת פורום מנהלים יועצים הוריים ברמה יישובית, כתיבת תוכנית עבודה יישובית ויעדי צמצום האלימות, ועוד. בסך הכול אין מדובר בתקציבי עתק, בין 20 ל-30 מיליון שקל בשנה.

מנסים להשיג מנתניהו החלטה מחייבת

התוכנית קיבלה את התייחסות ראשי הרשויות הערבים שהגישו מצגת ובה הדגישו שלהם. יו"ר ועד ראשי הרשויות, ראש עיריית ערערה מורד יונס, אמר לגלובס כי הוא מקווה שהתוכנית הראשונית לא תישאר היחידה. לדבריו היעד הוא כי גם השלב הראשון וגם השלב השני יאושרו בממשלה וייכנסו ליישום מעשי. את השלב השני לדבריו יש לשלב בתוכנית החומש הבאה, למפרע. כלומר לתקצב אותו בסכום הבסיסי של כ-900 מיליון שקל ואחר כך התוספות הנדרשות לחמש השנים הבאות. "זה בעצם מבחנו של נתניהו וצביבור הערבי, להראות שיש כיסוי להבטחת", הדגיש יונס. יונס מצביע על הקשר שנוצר לנתניהו באמצעות חיים ביבס יו"ר מרכז השלטון המקומי ואיש הליכוד. הנתיה הזה, בניגוד מסוים לדרך שבחר מנסור עבאס, לגיטימי לגמרי בחברה הערבית ולא דורש ויתורים פוליטיים. ח"כ אחמד טיבי (הרשימה המשותפת) ספקן יותר. "אם כל ההחלטה היא הקמת עוד כמה תחנות משטרה, ולא תוכנית רחבה של 2.5 מיליארד לחמש שנים, ובלי תוכנית ממשית למיגור הטרור של הפשיעה, זה רק אקמול למחלה ממארת ואנחנו נמשיך לדשדש בשלוליות דם", אמר.

לוח הזמנים תלוי גם במצב הפוליטי בין גנץ לנתניהו בממשלה, אבל ככל הנראה כחול לבן לא תערים קשיים על אישור התוכנית, אף שהיא אמורה לסייע פוליטית לנתניהו.

השלב השני הוא תוכנית רחבה יותר, העוסקת במכלול תחומים ובראשם החינוך, האשראי והתעסוקה. בין הסעיפים המדוברים - העמדת אשראי ממשלתי כערבות לבנקים למתן אשראי ללווים בחברה הערבית, שבילת ברירה פונים לשוק האפור הנשלט על ידי משפחות הפשע, ומשם הדרך לאלימות כלפיהם קצרה.

סעיף אחר עוסק בחינוך שמעבר לשעות בית ספר, הקמת והרחבת פעילות מתנ"סים, חוגים וארגוני נוער. עוד סעיפים: הרחבת ושיפור לימוד העברית, הפעלת תוכנית לשירות קהילתי, תוכנית הכשרה ותעסוקה לגילאים הצעירים שאחרי בית ספר, שבהם ניכרת הידרדרות לפשע, וגם תוכנית למיגור האלימות בבתי הספר. מנתניהו משרד החינוך עולה, כי 170 בתי ספר בחברה הערבית, מתוך כ-580, נחשבים כאלימים במיוחד. בהם 62 בתי ספר יסודיים ו-108 חטיבות ביניים ותיכונים. כלומר כמעט 30% בג'סר אזורקא למשל כל שמונת בתי הספר מוגדרים ככאלה. המשרד ביקש הקצאת תוספת של כ-1,500 שעות ייעוץ בעלות של 15 מיליון שקל לבתי הספר ה"אדומים". פתרונות נוספים:

דני זקן

למשבר הפוליטי המתמשך יש מחירים חברתיים וכלכליים כבדים, אחד המובהקים הוא היעדר הטיפול בכעייית האלימות והפשע בחברה הערבית. התוכניות נותרות במגירות והשרים הממונים מבטיחים לקדם אך מוחלפים בתדירות של חודשים. רק בלילה שבין יום רביעי לחמישי מת מפצעיו גבר בן 67 שנורה בכפר ברא, מה שמביא את מספר הנרצחים בחברה הערבית השנה לחמישה בנוסף, ארבעה תושבי מזרח ירושלים נרצחו בשטחי הרשות הפלסטינית. גם כעת, בתקופת הבחירות וההבטחות, לא נראה שהממשלה תקדם תוכנית עומק אמיתית אלא רק טיפול נקודתי ושטחי, ותדרה את התוכנית הנרחבת יותר שוב, עד לאחר הבחירות. היקפה של התוכנית המיידית, כך נודע לגלובס, הוא כמה עשרות מיליוני שקלים בלבד, המיועדים לשיטור - הקמת עוד תחנות משטרה, גיוס שוטרים ערבים, מצלמות אבטחה ועוד. התוכנית הנרחבת, הכוללת טיפול בכעיות רוחב של החברה הערבית, ככל הנראה תוצג, אבל אישורה המלא ויישומה יישארו לממשלה הבאה. תוכנית העומק הממשלתית למאבק באלימות בחברה הערבית מובטחת כבר כמה וכמה שנים. השבוע הבטיח אותה שוב ראש הממשלה בנימין נתניהו, ולדבריו היא תובא לאישור הממשלה "בימים הקרובים - עד שבועיים". התוכנית אמורה הייתה להיות מוצגת בדצמבר, כחלק מההתקרבות בין ח"כ מנסור עבאס יו"ר רע"מ לנתניהו, אלא שהיא נדחתה, בין השאר בשל המשבר הפוליטי שהביא לפיזור הכנסת. ועדת המנכ"לים שעסקה בהכנתה המשיכה בעבודתה ואף קיבלה החלטה על התחלת הקמפיין של נתניהו בחברה

5 נרצחים בחברה הערבית מתחילת השנה

מקור: עמותת יוזמות אברהם